

**ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ВІДДІЛ ОСВІТИ
ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО РАЙОНУ**

Запорізький академічний ліцей «Вибір»

вул. Пархоменка, 19, м. Запоріжжя, 69071, тел. (061) 286-23-05,

E-mail: ztlvybor@ukr.net Код ЄДРПОУ: 37167811

НАКАЗ

31.08.2021 р.

№ 237

**Про організацію роботи в школі
щодо запобігання та протидії
булінгу (цькуванню)**

На виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» 18.12.2018 № 2657–VIII, Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646, відповідно до листа МОН України 29.01.2019, №1 11-881, з метою запобігання та протидії проявам булінгу (цькуванню) в закладі освіти, Наказ Департаменту освіти і науки Запорізької міської ради від 31.01.2019 № 21р. про заходи щодо протидії булінгу, Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.02.2020 № 293 «Про затвердження наказу заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти», Лист МОН від 14.08.2020 № 1/9-436 про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню), Лист Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації від 15.04.2021 № 02.1.-16/497 про здійснення заходів щодо протидії булінгу (цькування).

НАКАЗУЮ:

Затвердити план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) (додаток 1).

Створити комісію з розгляду випадків булінгу у складі:

Александрова В.С. – директор школи, голова комісії;

Добишева М.В. - заступник директора з навчально – виховної роботи, член комісії;

Іваненко О.С. – заступник директора з навчально – виховної роботи, член комісії;

Стрюченко Г.Ю. – соціальний педагог, член комісії;

Уфімцева Е.К. – практичний психолог, член комісії;

Лісна Олена Володимирівна - голова ради школи, член комісії;

Батько / мати учня, з яким стався випадок булінгу, член комісії;

Класний керівник класу, в якому стався випадок булінгу, член комісії.

3. Затвердити форму заяви про випадки булінгу (цькування) (додаток 2).

4. Затвердити процедуру подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (цькування) та порядок реагування на них (додаток 3).

5. Затвердити порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) (додаток 4).

6. Заступнику директора з навчально виховної роботи Добишевій М.В.

6.1. Довести зміст цього наказу до всіх працівників закладу.

6.2. Організувати роботу на виконання плану заходів щодо запобігання булінгу (цькуванню).

7. Класним керівникам:

7.1. Ознайомити учнів відповідних класів із нормами чинного законодавства щодо запобігання булінгу (цькуванню) та зі змістом цього наказу.

7.2. Посилити контроль за дотриманням здобувачами освіти правил поведінки учнів Запорізького академічного ліцею «Вибір», які були затверджені в Меморандумі співпраці між учасниками освітнього процесу.

8. Забезпечити вчасне оприлюднення на вебсайті школи інформаційних матеріалів щодо запобігання булінгу (цькуванню).

9. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор Академічного
ліцею «Вибір»

В.С. Александрова

Ознайомленні:

Іваненко О.С.

Ярчук А.О.

Павлівська Л.І.

Полтавська В.А.

Борисовська Г.А.

Рожненко Т.В.

Протас А.А.

Федчишина О.М.

Приходько О.М.

Пилипенко Г.П.

Глушакова М.О.

Мосьпан А.С.

Онаць Я.Г.

Завідовська Н.В.

Томкович Т.І.

Добишева М.В.

Уфімцева Е.К.

Безсмертна В.С.

Гедікова І.С.

Паназдирь А.В.

Літкіна Л.Г.

Савченко С.В.

Мухіна А.С.

Осадча Ю.С.

Тітова І.А.

Солоніна М.В.

Федорець Н.О.

Жолобова О.М.

Кравченко Ж.Б.

Борисенко В.І.

Новік О.В.

Стрюченко Г.Ю.

Додаток 1

до наказу від 31.08.2021 № 237
«Про організацію роботи в школі
щодо запобігання та протидії
булінгу (цькуванню)»

**План
заходів спрямованих на запобігання та
протидію булінгу (цькування) в закладах освіти
на 2021-2022 н.р.**

№	Заходи	Відповідальний за проведення	Термін виконання
Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильства та булінгу			
1.	Підготовка наказу «Про організацію роботи в школі щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню)»	Директор	Останній тиждень серпня
2.	Підготовка наказу про призначення відповідальної особи з питань протидії булінгу на 2021-2022 н.р.	Директор	Останній тиждень серпня
3.	Повідомлення алгоритму дій учасників освітнього процесу у разі повідомлення про випадок булінгу/виявлення булінгу	Соціальний педагог	Педагогічна педрада 30.08.2021
4.	Перевірка приміщень, території закладу з метою виявлення місць, які потенційно можуть бути небезпечними та сприятливими для вчинення булінгу.	Заступник директора з господарчої частини Новік О.В.	Упродовж року
5.	Організація механізмів звернення та встановлення інформаційної скриньки «Скринька довіри» для повідомлень про випадки булінгу (цькування)	Заступник директора з навчально виховної роботи Іваненко О.С. Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю.	Вересень
6.	Вивчення законодавчих документів, практик протидії цькуванню	Педагогічний колектив	Упродовж року
7.	Проведення сумісної роботи з представниками Ювенальної поліції,	Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю.	Упродовж року

	патрульної поліції, Служби управління у справах дітей по Шевченківському району, Запорізького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді для профілактики безпечного освітнього середовища		
8.	Здійснення моніторингу на нараді ефективності виконання Плану заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в закладах освіти	Александрова В.С. -директор, Іваненко О.С.-ЗД з НВР, Стрюченко Г.Ю.-соціальний педагог, Уфімцева Е.К.-практичний психолог	грудень, травень
9.	Занесення всіх заходів зтосовно профілактики булінгу в Інтегрований інструментарій всебічного розвитку особистості Універсал-онлайн	Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю. та практичний психолог Уфімцева Е.К.	Упродовж року
Робота з вчителями			
1.	Підготовка методичних рекомендацій для класних керівників щодо проведення заходів із питань попередження булінгу.	Заступник директора з виховної роботи Іваненко О.С. Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю.	Упродовж року
2.	Тематичні години психолога та соціального педагога з питань протидії булінгу, створення доброзичливого мікроклімату в колективі, формування моральних цінностей («Профілактика насильства в учнівському середовищі», «Що таке булінг? Як себе захистити?», «Що таке агресія? Як навчитися нею керувати?», «Як правильно дружити», «Причини виникнення боулінгу», «Конфлікт. Як його вирішувати» тощо).	Практичний психолог Уфімцева Е.К. Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю.	Упродовж року
3.	Створення бази інструментарію для діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах	Практичний психолог Уфімцева Е.К. Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю.	Упродовж року

	Проходження навчання вчителів по програмі “Безпечна та друдня до дитини школа”	Адміністрація, класні керівники, вчителі	Вересень-березень
	Проходження анкетування по програмі “Безпечна та друдня до дитини школа”	Адміністрація, класні керівники, вчителі	Вересень-березень
4.	Проведення тренінгу для вчителів “Що таке булінг та як правильно вчинити?”	Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю.	Жовтень
Робота з учнями			
1.	Обговорення та прийняття правил поведінки в класах, оформлення правил у вигляді наочного стенду	Класні керівники	Вересень
2.	Організація механізмів звернення скриньки «Скринька довіри» для повідомлень про випадки булінгу (цькування)	Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю. Класні керівники	Вересень
3.	Заведення електронної адреси “Скринька довіри” для учнів	Інженер-електроник Іщенко С.В.	Вересень
4.	Підготовка пам’яток для здобувачів освіти «Як протидіяти булінгу».	Соціальний педагог та учні самоврядування Стрюченко Г.Ю.	Вересень-листопад
5.	Організація та проведення годин класних керівників із питань попередження та запобігання булінгу, превентивного виховання, формування загальнолюдських моральних цінностей (тренінгових занять, тематичних квестів, психологічних ігор, дискусій, розмов по колу, «круглих столів», бесід, ситуативно-рольових ігор тощо).	Класні керівники	Упродовж року
6.	Психодіагностика здобувачів освіти (вибірково) на визначення схильності до агресивної поведінки	Практичний психолог Уфімцева Е.К.	Упродовж року

7.	Проведення тематичних бесід, відеолекцій, тренінгових занять щодо запобігання та протидії булінгу, формування моральних цінностей за участю громадських організацій та провідних спеціалістів.	Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю.	Упродовж року
8.	Перегляд та обговорення школярами тематичних мультфільмів	Класні керівники 1-4 кл. Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю.	Упродовж року
9.	Перегляд та обговорення школярами тематичних відеофільмів на класних годинах	Класні керівники 5-11 кл. Стрюченко Г.Ю.	Упродовж року
10.	Проведення тематичних бесід, щодо запобігання та протидії булінгу, формування моральних цінностей для учнів вечірнього відділення.	Класні керівники 11 та 12 класу Стрюченко Г.Ю.	Упродовж року
11.	Створення морально безпечного освітнього простору, формування позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної взаємодії в ході годин спілкування, тренінгових занять	Класні керівники Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю.	Упродовж року
12.	– Спостереження за міжособистісною поведінкою здобувачів освіти; – опитування (анкетування) учасників освітнього процесу; - діагностика мікроклімату, згуртованості класних колективів та емоційних станів учнів; – дослідження наявності референтних груп та відторгнених в колективах. (усі категорії учасників освітнього процесу)	Класні керівники Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю.	Упродовж року
13.	Поради «Як допомогти дітям впоратися з булінгом»	Практичний психолог Уфимцева Е.К.	Упродовж року
14.	Діагностика стану психологічного клімату класу	Практичний психолог Уфимцева Е.К.	Упродовж року
15.	Проходження анкетування по програмі “Безпечна та друдня до дитини школа”	Учні	Вересень-березень

Робота з батьками			
1.	Поради батькам, як зменшити ризик булінгу для своєї дитини	Практичний психолог Уфимцева Е.К.	Упродовж року
2.	Робота з групою батьків у групі в viber	Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю.	Упродовж року
3.	Введення сторінки для батьків в фейсбукі - Соціально-психологічна скарбничка Запорізького академічного ліцею “Вибір”	Соціальний педагог Стрюченко Г.Ю,	Упродовж року
4.	Проходження анкетування по програмі “Безпечна та друдня до дитини школа”	Батьки	Вересень-березень

Додаток 2

до наказу від 31.08.2021 № 237
«Про організацію роботи в школі
щодо запобігання та протидії
булінгу (цькуванню)»

ЗРАЗОК

Директору
Запорізького академічного
ліцею «Вибір»
Запорізької міської ради
В. С. Александровій
ПІБ заявника (повністю), вчителя,
учня класу, батька, матері
Домашня адреса:

Контактний телефон:

ЗАЯВА

Я, _____, інформую про випадок булінгу над учнем
_____ з боку _____

_____ або групи учнів: _____.

(Далі в довільній формі викладаються докладно всі обставини)

До заяви додаю фото- та відеоматеріали (за наявності).

Дата

Підпис

Додаток 3
до наказу від 31.08.2021 № 237
«Про організацію роботи в школі
щодо запобігання та протидії
булінгу (цькуванню)»

**Процедура подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки
булінгу (цькування) та порядок реагування на них
(Алгоритм дій у разі виявлення булінгу)**

1. Учасники освітнього процесу можуть повідомити про випадок булінгу (цькування), стороною якого вони стали або підозрюють про його вчинення стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу або про який отримали достовірну інформацію, керівника закладу освіти або інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) в закладах освіти.

У закладі освіти заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) або підозру щодо його вчинення приймає керівник закладу.

Повідомлення можуть бути в усній та (або) письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації.

2. Керівник закладу освіти у разі отримання заяви (додаток 2) або повідомлення про випадок булінгу (цькування):

невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування);

за потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;

повідомляє службу у справах дітей з метою вирішення питання щодо соціального захисту малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування), з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування) та вжиття заходів для усунення таких причин;

повідомляє центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою здійснення оцінки потреб сторін булінгу (цькування), визначення соціальних послуг та методів соціальної роботи, забезпечення психологічної підтримки та надання соціальних послуг;

скликає засідання комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) (далі - комісія) не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення.

Додаток 4
до наказу від 31.08.2021 № 237
«Про організацію роботи в школі
щодо запобігання та протидії
булінгу (цькуванню)»

Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування)

Якщо Комісія визнала, що випадок, описаний у поданій заяві, є булінгом (цькуванням), а не одноразовим конфліктом чи сваркою, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то директор школи зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Службу у справах дітей.

У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутися до органів Національної поліції України із заявою, про що повинен повідомити керівника закладу освіти. Потерпілий чи його/її представник також можуть звертатися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служб у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

Розгляд заяв щодо випадків булінгу (цькування)

1. За заявою керівник установи видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням повноважених осіб не пізніше 3-ох робочих днів з дати прийняття заяви.

2. У складі комісії педагогічні працівники (у томчислі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, керівник установи та інші зацікавлені особи.

2. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними документами і актами.

3. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.

4. Розслідування випадку булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється у продовж 10-ти робочих днів з дати прийняття заяви. одноразовий конфлікт чи сварка, (відповідні дії носять систематичний характер), то керівник установи зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та служби у справах дітей.

7. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про те керівник установи має повідомити постраждалого.

8. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

9. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та служби у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

5. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.